

A Str. G-ral Constantin Budişteanu,
Sector 1, 010773 Bucureşti
România

T +40 21 529 6602
E erasmus@unarte.ro
W erasmus.unarte.org

STRATEGIA DE INCLUZIUNE ŞI DIVERSITATE DIN CADRUL PROGRAMULUI ERASMUS+ AL UNIVERSITĂŢII NAŢIONALE DE ARTE BUCUREŞTI

Principiile de egalitate şi incluziune fac parte din obiectivele/valorile fundamentale ale Uniunii Europene. În acest context este necesar a învăţa să navigăm în diversitate şi de a crea comunităţi bazate pe coeziune şi incluziune. Programele UE Erasmus+ şi ale Corpului european de solidaritate (denumite în continuare „programele”) sunt programe esenţiale care pot sprijini aceste obiective.

Programele Uniunii Europene oferă oportunităţi care sunt accesibile tuturor. Totuşi, unele persoane nu pot beneficia în mod egal de aceste oportunităţi, deoarece se confruntă cu diferite bariere. Incluziunea persoanelor care se confruntă cu bariere în calea accesului sau cu mai puţine oportunităţi în educaţie, formare şi activităţi pentru tineret constituie un obiectiv-cheie al mai multor iniţiative de politică.

2. Context

a) Cadrul de politică şi factorii determinanţi

„În toate activităţile sale, Uniunea respectă principiul egalităţii cetăţenilor săi, care beneficiază de o atenţie egală din partea instituţiilor, organelor, oficiilor şi agenţiilor sale.”

Incluziunea persoanelor care se confruntă cu bariere în calea accesului sau care au mai puţine oportunităţi în educaţie, formare şi activităţi pentru tineret este un obiectiv-cheie al iniţiativei Comisiei în sensul construirii unui *Spaţiu european* al educaţiei, precum şi al *Strategiei UE* pentru tineret şi al obiectivelor europene pentru tineret. Pilonul european al drepturilor sociale prevede că „orice persoană are dreptul la educaţie, formare profesională şi învăţare pe tot parcursul vieţii favorabile incluziunii şi de înaltă calitate”. De asemenea, aceasta este în concordanţă cu Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizaţiei Naţiunilor Unite, care urmăreşte, printre altele, „să asigure tuturor oportunităţi de educaţie şi învăţare pe tot parcursul vieţii de calitate care sunt echitabile şi favorabile incluziunii”.

A Str. G-ral Constantin Budişteanu,
Sector 1, 010773 Bucureşti
România

T +40 21 529 6602
E erasmus@unarte.ro
W erasmus.unarte.org

În acest sens, Consiliul European a subliniat că „educația și cultura sunt esențiale pentru construirea unor societăți caracterizate prin coeziune și favorabile incluziunii” și, în acest context, a solicitat statelor membre să continue lucrările în vederea „intensificării mobilității și a schimburilor, inclusiv prin programe consolidate în mod substanțial, extinse și favorabile incluziunii”.

Principiul conform căruia *programele* ar trebui să fie accesibile tuturor, indiferent de barierele cu care persoanele se confruntă, stă la baza tuturor oportunităților pe care programele le oferă atât persoanelor și cât și organizațiilor din interiorul și din afara UE, cu scopul de a nu lăsa pe nimeni în urmă și de a avea ca rezultat societăți cât mai incluzive și mai digitalizate.

b) Context social

În multe privințe (culturi, abilități, grupuri sociale, opinii politice, educație, formare, niveluri de alfabetizare etc.), societățile sunt tot mai diverse. Acest lucru duce la o nevoie mai mare de a învăța să navigăm în diversitate și de a crea sisteme societale bazate pe coeziune și favorabile incluziunii, prin activități educaționale informale, formale și nonformale. Viziunea Europei este de a oferi cetățenilor sprijinul necesar pentru a face față provocărilor pe care le-ar putea întâmpina în acest proces. Societățile și sistemele politice moderne se bazează pe incluziunea și participarea activă a cetățenilor la procesul democratic și la viața publică, indiferent de mediul din care provin sau circumstanțele acestora. În acest sens, participarea la programe poate contribui la dezvoltarea unui sentiment de apartenență comună și la stimularea unei implicări mai mari în societate, astfel cum se arată în evaluarea la jumătatea perioadei a programului Erasmus+ pentru intervalul 2021-2027 și într-o serie de activități de cercetare.

3. Obiectivele strategiei

- Această strategie urmărește să contribuie la crearea unor oportunități echitabile de acces pentru toți la aceste programe. Acest obiectiv ar trebui realizat prin abordarea

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 21 529 6602
E erasmus@unarte.ro
W erasmus.unarte.org

barierelor cu care se pot confrunta diferitele grupuri-țintă (descrise mai jos) în accesarea unor astfel de oportunități în Europa și nu numai. Această strategie oferă un cadru favorabil pentru proiectele privind incluziunea și diversitatea sprijinite prin programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate.

- De asemenea, în cadrul strategiei, se urmărește să se promoveze diversitatea sub toate formele ca sursă valoroasă de învățare și se depun toate eforturile pentru a înzestra părțile interesate din cadrul programului, în special organizatorii de proiecte și participanții, să interacționeze pozitiv cu diverse persoane din medii diferite în toate tipurile de proiecte.
- Unul dintre obiectivele noului plan de lucru al universității este de a spori participarea la mobilități de studiu și de practică la universități partenere.

Strategia își propune să ajungă la astfel de rezultate utilizând următoarele metode:

1. stabilirea unei interpretări comune a persoanelor care pot fi considerate persoane cu mai puține oportunități și stabilirea unui cadru coerent pentru includerea lor în programe;
2. creșterea angajamentului față de incluziune și diversitate din partea tuturor actorilor implicați în acțiunile programelor, precum și printr-o abordare pozitivă a diversității sub toate formele în cadrul proiectelor;
3. reducerea barierelor din calea participării la programe pentru persoanele cu mai puține oportunități și sprijinirea solicitanților și a potențialilor solicitanți să depășească aceste bariere, precum și stabilirea unor condiții adecvate pentru învățare, muncă sau voluntariat prin abordarea nevoilor lor de sprijin;
5. asigurarea faptului că accentul pus pe incluziune și diversitate este luat în considerare în toate etapele gestionării programelor și ale ciclului de viață al proiectelor: înaintea (promovare, informare, sprijin, analiză etc.), în timpul (selectarea participanților, pregătire, punere în aplicare, rezultate etc.) și după finalizarea proiectului (evaluarea, diseminarea și exploatarea rezultatelor proiectului, monitorizare etc.);

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 21 529 6602
E erasmus@unarte.ro
W erasmus.unarte.org

6. creșterea vizibilității incluziunii și diversității și a rolului acestora în punerea în aplicare a programelor Erasmus+.

4. Definiții

a) Grupuri-țintă

Regulamentele de instituire a programelor Erasmus+ și Corpul european de solidaritate definesc „persoanele (tinere) cu mai puține oportunități” ca fiind „acele persoane (tinere) care, din motive economice, sociale, culturale, geografice sau din motive de sănătate, care provin din familii de migranți sau din motive precum un handicap sau dificultăți educaționale sau din orice alte motive, inclusiv cele care pot da naștere discriminării în temeiul articolului 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se confruntă cu obstacole care le împiedică să aibă un acces efectiv la oportunități în cadrul programului”.

Prin urmare, principalele grupuri-țintă ale acestei strategii sunt persoanele cu mai puține oportunități în viață, ceea ce le pune într-o situație dezavantajoasă în comparație cu colegii lor în ceea ce privește participarea la programe și/sau la sistemele de educație și formare. Aceste persoane se pot afla într-o astfel de situație dezavantajoasă din cauza unuia sau mai multor factori de excludere, menționați în lista de mai jos.

Acești factori pot îngreuna accesul la oportunități în cadrul programelor, în special în corelație cu anumite structuri și practici de informare, de comunicare și de concepere a proiectelor. Depinde în totalitate de context și ține de personalul calificat implicat să aprecieze, ținând seama de feedbackul și contribuția participantului, dacă un anumit proiect sau participant ar trebui să primească sprijin suplimentar pentru incluziune și diversitate.

b) Bariere în calea accesibilității și a informării

Experiența anterioară ajută la identificarea principalelor bariere care pot împiedica persoanele cu mai puține oportunități să participe mai mult la programe în calitate de participanți. Aceste bariere pot împiedica participarea lor, atât ca factori de sine stătători, cât și sub formă de combinație între ele.

5. Mecanisme de sprijinire a incluziunii și a diversității din cadrul programelor

A Str. G-ral Constantin Budișteanu,
Sector 1, 010773 București
România

T +40 21 529 6602
E erasmus@unarte.ro
W erasmus.unarte.org

Formatele activităților creează în mod activ interacțiuni față în față și online între persoane din medii diferite (culturi, abilități, opinii etc.). Programele asigură metodologia, structurile și rețelele pentru a încuraja și a facilita întâlniri personale pozitive în timpul acestor activități. Competențele dobândite ajută participanții să navigheze în diversitate la întoarcere și să contribuie la coeziunea socială. În toate activitățile, ar trebui încurajat dialogul dintre persoanele nemarginalizate și persoanele cu mai puține oportunități, inclusiv pentru a le ajuta pe acestea din urmă să nu se simtă stigmatizate din cauza mediului din care provin.

Programele au în special următoarele caracteristici și mecanisme de sprijinire și promovare a incluziunii și a diversității:

- a) Incluziunea și diversitatea ca priorități în procesul de evaluare
- b) Accesibilitatea și ușurința de utilizare a programelor
- c) Vizite pregătitoare
- d) Mentorate consolidate
- e) Sprijin financiar specific
- f) Acțiuni mai mici, mai ușor de accesat
- g) Căi de consolidare a capacităților pas cu pas
- h) Formatul proiectului și durata mobilității
- k) Sprijin pentru învățarea limbilor străine

6. Rolul universității în pregătirea, punerea în aplicare și monitorizarea proiectelor

Universitatea abordează incluziunea și diversitatea în toate proiectele sale. Universitatea are un rol esențial în concretizarea incluziunii, în special în ceea ce privește dezvoltarea organizațională (dobândirea unei mai mari capacități de gestionare a proiectelor de incluziune și de diseminare a acestora la nivelul întregii organizații, precum și consolidarea acestei capacități), precum și în ceea ce privește informarea participanților și interacțiunea cu aceștia înaintea, pe parcursul și după finalizarea proiectului. Următoarele orientări sprijină planificarea și punerea în aplicare a acestor activități și proiecte:

A Str. G-ral Constantin Budişteanu,
Sector 1, 010773 Bucureşti
România

T +40 21 529 6602
E erasmus@unarte.ro
W erasmus.unarte.org

a) Colaborarea în reţea şi consolidarea capacităţilor pentru incluziune şi diversitate - Universitatea trebuie să îşi dezvolte competenţele prin formarea continuă, evaluarea şi dezvoltarea propriilor capacităţi de consolidare a incluziunii sociale şi de promovare a diversităţii. Pot fi aranjate diferite forme de sprijin, cum ar fi sesiuni de formare, experienţe de învăţare reciprocă şi oportunităţi de job shadowing, cu scopul de a contribui la creşterea capacităţii acestora în acest sens.

În ceea ce priveşte proiectele de mobilitate, Universitatea depune toate eforturile pentru asigurarea reciprocităţii în ceea ce priveşte găzduirea participanţilor cu mai puţine oportunităţi şi să îşi planifice proiectele în mod corespunzător în cadrul parteneriatelor lor. Organizaţiile care desfăşoară proiecte de mobilitate trebuie să promoveze cooperarea în cadrul organizaţiei între membrii personalului relevant care au expertiză în domeniul incluziunii şi al diversităţii.

b) Selecţia echitabilă şi transparentă a participanţilor – Procedurile de selecţie ale Universităţii țin seama de echitate şi incluziune şi evaluează în mod global meritele şi motivaţia solicitanţilor. Universitatea depune toate eforturile pentru a asigura un acces echitabil la oportunităţi şi oferă participanţilor sprijin personalizat, în funcţie de nevoile acestora. Iprocesul de selecţie este organizat punând accent nu doar pe criteriile obiecti-ve de selecţie ale candidaţilor, ci şi pe transparenţă, întregul proces desfăşurându- se "la vedere", cu informarea permanentă a tuturor candidaţilor înscrişi şi a candidaţilor selectaţi.

c) Sensibilizarea şi informarea – Activităţile de informare sunt de importanţă capitală pentru programe, pentru a se asigura că sunt cunoscute toate oportunităţile şi, de asemenea, pentru a ajunge la grupurile-ţintă care se confruntă cu dificultăţi în ceea ce priveşte accesul la programe.

d) Pregătirea şi sprijinirea participanţilor în toate etapele proiectului – UNArte pune accent pe pregătirea participanţilor pentru proiectul lor şi pe sprijinirea lor înainte, pe parcursul şi după încheierea experienţei lor de mobilitate. Nevoile şi contribuţiile participanţilor sunt evaluate şi luate în considerare în toate etapele proiectului, în special în ceea ce priveşte tipul de activităţi care sunt mai potrivite pentru participanţi şi modul în care acestea pot fi puse în aplicare.

A Str. G-ral Constantin Budişteanu,
Sector 1, 010773 Bucureşti
România

T +40 21 529 6602
E erasmus@unarte.ro
W erasmus.unarte.org

7. Inspirație din experiențele de succes și bunele practici

Comisia Europeană a identificat o serie de experiențe și bune practici din programele anterioare, care sunt partajate prin intermediul platformelor sale online. Astfel, UNArte oferă acces la practici, materiale și documente pe tema incluziunii prin prezentarea rezultatelor proiectelor Erasmus+.

În plus, UNArte prezintă în mod activ exemple care inspiră și bune practici în materie de incluziune și diversitate în cadrul proiectelor Erasmus+ . Aceste activități de diseminare pot fi desfășurate prin diferite canale, de exemplu, în format online, în format tipărit, prin oferirea reciprocă de informații sau cu ajutorul foștilor participanți - care acționează în calitate de ambasadori și multiplicatori, în cadrul sesiunilor de tip Open DOORS,

lector. univ. dr. Oana-Maria Bordeanu

Coordonator Birou ERASMUS+

Aprobat prin Hotărârea nr. 75 din 29.09.2025 a Senatului Universității Naționale de Artă București.